

NEOKARTOGRAFIJA

Web 2.0 i razmjerno jeftini alati potrošačke elektronike omogućuju danas potrošačima da sami prikupljaju podatke i izrađuju karte. To mijenja definiciju kartografske produkcije i širenja informacija. Stari model formalnog prikupljanja, čuvanja i objavljivanja geoprostornih informacija, najčešće u domeni vladinih organizacija, zamijenjen je manje formalnim i više osobnim modelom pružanja nekih vrsta geoprostornih informacija i objavljivanja karata.

U novije vrijeme korisnici/proizvođači mogu pomoću Weba 2.0 i društvenog softvera, a služeći se procesom kartografskih umetaka (mash-ups), izrađivati vlastite karte na webu. Web 2.0 omogućuje i amaterima pristup do softvera i resursa koji im omogućuju da izrađuju karte koje su i profesionalne i aktualne. Geoinformacije i temeljne karte mogu biti karte konvencionalnih pružatelja usluga, primjerice Ordnance Surveya iz Velike Britanije, ali i nekonvencionalnih izvora, npr. Nokia Maps ili OpenStreetMap. Na te karte korisnici mogu dodavati vlastite informacije u posebnim slojevima.

Web 2.0 omogućuje geokodiranje te pristup i drugim resursima, poput fotografija. Npr. *Flickr* omogućuje traženje fotografija prema njihovoj lokaciji. Korisnik može i vlastite fotografije stavljati na postojeće karte, npr. *Google Maps*, a položaj fotografije na karti označen je ikonom.

Primjena Weba 2.0 za pružanje geoinformacija predstavlja određene probleme kartografiji koje treba rješavati. Navodimo samo neke: oblikovanje kartografskih umetaka, privatnost, pristup pouzdanim izvorima podataka, vlasništvo geoprostornih podataka, održavanje i zaštita podataka. Cartwright (2012) detaljno razmatra navedenu problematiku. Ističe da su mnoge karte koje rade amateri loše i neupotrebljive. Navodi nekoliko primjera od kojih spominjemo samo jedan – kartu statusa požara u australskoj državi Viktoriji na kojoj su umjesto površinskih znakova primijenjeni točkasti.

Za takve načine kartografiranja predloženi su različiti termini: geoweb (*GeoWeb*), dobrovoljne geoinformacije (*Volunteered Geographic Information*) i množinsko skupljanje podataka (*crowdsourcing*). S kartografskog stajališta najprikladniji je termin neokartografija (*neocartography*).

Neokartografija nudi profesionalnim kartografskim i geodetskim zajednicama alternativne metode prikupljanja podataka i objavljivanja karata. Metode su alternativne i dopuna su onom što su učinili profesionalci u geoprostornoj znanosti.

Literatura

Cartwright, W. (2012): Neocartography: opportunities, issues and prospects, *South African journal of geomatics*, 1, 1, 14–31, <http://www.sajg.org.za/index.php/sajg/article/view/18>.

Nedjeljko Frančula